ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς* 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ.* 8

Διαχειριστής: *Σ. ΒΕΛΛΗΣ*

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘΜΟΣ 153

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ" ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1909

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Διακεκριμένος ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἕλλην δικηγόρος καὶ ἐπιστήμων εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ θεωρήσῃ ὡς ὑποχρέωσιν ἀπορρέουσαν καὶ ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς Ἕλληνος καὶ ἐκ τοῦ ἀξιώματός του ὡς δικηγόρου, ὅπως διὰ τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν ἀπευθύνῃ τὰς ἑξῆς ὡς εἴπωμεν μόνον διαμαρτυρίας.

Εἶνε ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος, ὅτι ἔθνος φοβούμενον τὴν πραγματικότητα καὶ ζητοῦν νὰ συγκαλύψῃ αὐτὴν εἶνε καταδεδικασμένον εἰς θάνατον. Λαοὶ καὶ κοινωνίαι, εἰς ἃς ἡ δικαιοσύνη δὲν ἐνεπνεύσθη καὶ δὲν ἐκινήθη καὶ ἐν τῇ ἐκδηλώσει καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῆς ὑπὸ ἰδεωδῶν ὑψηλῶν, ἀλλ' ἀπεπνίγη εἰς τὴν πνιγηρὰν ἀτμόσφαιραν ταπεινοῦ περιβάλλοντος καὶ εὐτελῶν ἐλατηρίων, κατεδικάσθησαν εἰς μαρασμόν. Ἐὰν διὰ πᾶν ἔθνος καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀληθεύουν — καὶ βεβαίως ἀληθεύουν — αἱ σκέψεις αὗται, διὰ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ τὰς ἑλληνικὰς κοινωνίας ἀποτελοῦσιν ὅρον ὑπάρξεως. Ὁ Ἕλλην, φύσει ἀνήσυχος καὶ παρατηρητικός, οὐδέποτε ἠνέχθη τὴν ἀνισότητα ὑπὸ οἱανδήποτε αὐτῆς μορφὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ ἠθέλησε μητέρα αὐστηρὰν μέν, ἀλλὰ δικαίαν, ἐξ ἴσου ἀπονέμουσαν τὸ suum cuique εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς, ἐφαντάσθη αὐτὴν οὐχὶ ἕρμαιον ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν, ἀλλὰ σεμνὴν ἱέρειαν διακονοῦσαν ἐν τῷ βωμῷ τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς. Τὴν διακονίαν αὐτῆς ἐπεζήτησε καὶ ἐπιζητεῖ οὐχὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ξηρῶν τύπων καὶ ἐν τῇ ἀντιλήψει ὅτι τὰ ὄργανα αὐτῆς εἶνε ὑποκείμενα δικαιωμάτων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ὑποχρεώσεων, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι τὰ ὄργανα αὐτῆς δέον νὰ ἐπιζητῶσι καὶ εὑρίσκωσι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ὅπερ εἶνε ἡ ἔκφρασις αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι δέον νὰ ἐμπνέωνται ὑπὸ τῆς ἰδέας, ἰδέας ἐμμόνου μέχρι καθημερινῆς ἐνοχλήσεως, ὅτι πρωτίστως εἶνε ὑποκείμενα καθηκόντων, καθηκόντων σοβαρῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν, πρὸς τὴν Δικαιοσύνην. Τότε ἀφ' ἑαυτοῦ ἐξαίρεται, ἐξυψοῦται καὶ ἐπιβάλλεται τὸ γόητρον τῆς δικαιοσύνης, ἀφ' ἑαυτῶν οἱ πολῖται ἀπονέμουσι δικαιώματα τιμῆς καὶ σεβασμοῦ ἀπεριορίστου πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Θέμιδος, οὓς καὶ θεωροῦσι τότε — καὶ δικαίως καὶ θυμοσόφως — ὄργανα ἐθνικῆς εὐδαιμονίας, οὐχὶ δὲ τῆς λεγομένης δικαστικῆς τυραννίας.

Καὶ ἐρωτᾶται ἤδη ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐλευθέρας πατρίδος ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Γένους, ἐν τῇ κοιτίδι τῆς Βυζαντινῆς, τουτέστι τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν νομοθεσίας, ἂν τὸ γόητρον τὸ δικαστικὸν ἵσταται ὑψηλὰ καὶ ἂν ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν μετέπεσε διὰ τὸν λαὸν εἰς δικαστικὴν τυραννίαν. Ἐρωτᾶται ἂν τὸ δικαστικὸν γόητρον εὕρηται εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν ὑπέροχον θέσιν, ὅταν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν γίνωνται ἀτασθαλίαι ὑπὸ δικαστικοῦ προσώπου μέχρι σκανδάλου καὶ οἱ προϊστάμενοι σιωπῶσι γινόμενοι οὕτω συνένοχοι τῶν ἀτασθαλιῶν ἐκείνων; Ἐρωτᾶται πόθεν αὐτὴ ἡ σατανικὴ σύμπτωσις νὰ ζητηθῇ ἡ ἄμεσος μετάθεσις τοῦ ἐν λόγῳ προσώπου καὶ νὰ ἐπιτευχθῇ αὕτη, μόνον ὅταν ἐθίγησαν, δικαίως ἢ ἀδίκως ἀδιάφορον, συμφέροντα ἑνὸς μεγαλοπλούτου; Διατὶ τὰ δίκαια παράπονα τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων δὲν λαμβάνονται ἐξ ἴσου ὑπ' ὄψιν; Μὴ δὲν εἶνε πάντες ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου καὶ ἀπέναντι τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν;

Καὶ ἂν ἀπαντήσουν οἱ ἁρμόδιοι, ἀπολογούμενοι ἢ δικαιολογούμενοι, ὅτι δὲν εἶχον γνῶσιν τῶν ἀτασθαλιῶν ἐκείνων, ἀπαλλάσσονται τάχα τῆς μομφῆς ἐπὶ ἐνόχῳ ἀμελείᾳ; Καὶ ἂν ἀπαντήσουν ὅτι κατέστησαν αὐτὰς γνωστὰς ὅπου δεῖ, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθησαν, ἀπαλλάσσονται ἄρά γε τῆς μομφῆς ὅτι δὲν εἶχον τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ ἐγκαταλίπωσι θέσιν, ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ δωρεὰν ἐθίγοντο καὶ ἐν ᾗ παραμένοντες τὸν ἴδιον χαρακτῆρα ὑπενόμευον;

Εἶνε ἀληθὲς ἢ οὔ ὅτι ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἐν τῷ προξενικῷ δικαστηρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐσιαστικῶς εἷς καὶ μόνος δικαστής ὡς ὕπατος, ποντίφηξ ἐδίκαζε, τοῦ ἄλλου μὴ τολμῶντος ν' ἀντείπῃ ὡς ἐκ τῆς ὑποδεοῦς θέσεως, ἣν ἐδημιούργησαν αὐτῷ αἱ ἴδιαι αὐτοῦ ἀτασθαλίαι; Εἶνε ἀληθὲς ἢ οὔ ὅτι ἐσχηματίσθησαν περὶ τὴν δικαστικὴν ἕδραν **κλίκαι** *ἐπιτηδείων, ὑποκλινομένων μὲ ἀνατολικὴν μικροπρέπειαν πρὸς βλάβην τῆς αὐστηρᾶς ἀπονομῆς τοῦ δικαίου; Ἐτηρήθη ἐν τῷ ἱερῷ δικαστικῷ περιβόλῳ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκατετραετίαν ὁ αὐτὸς σεβασμός, ἡ αὐτὴ ἐκτίμησις πρὸς πάντας; Κατωρθώθη ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ εὐμενείας καὶ δυσμενείας, ἀπὸ ἐκδηλώσεις ἐπιδεκτικὰς εὐνοίας μὲν πρὸς τοὺς μέν, ἀντιπαθείας δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους; Ἐξεμεταλλεύθησαν ἢ οὐ οἱ ἐπιτήδειοι τὰς εὐνοίας ταύτας, τὰς ὀφειλομένας εἰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας, ἐξ ὧν ἔδει νὰ εἶνε ἀπηλλαγμένη ἡ δικαιοσύνη; Κλονίζεται ἢ οὔ ἡ πίστις τῶν πολιτῶν πρὸς τὴν δικαιοσύνην τῆς πατρίδος, ὅταν αὕτη ἀπονέμηται μὲ ταχύτητα χελώνης ἐν χώρᾳ, ὅπως τόσος ὑπάρχει διεθνὴς ἀνταγωνισμός, τοιαύτη σύγκρισις συμφερόντων, τοιοῦτος λυσσαλέος καταδιωγμός, τόσα ἐθνικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντα; Καταπίπτει ἢ οὔ τὸ δικαστικὸν γόητρον, ὅταν ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ δὲν εἶνε εἰς τὸ ὕψος αὐτῆς, οὐδὲ τυγχάνει ὁ ἄγρυπνος ὀφθαλμός, ὁ τὰ πάντα ἐφορῶν καὶ τὴν κακίαν πατάσσων, καὶ ἂν αὕτη καλύπτεται ὑπὸ χρυσοπάρυφον ἔνδυμα; Ποία ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῆς δικαιοσύνης, ὅταν εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριταὶ πτήσσωσι πρὸ τοῦ κατατυραννοῦντος τοὺς πολίτας καὶ ἀσεβοῦντος ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ πρὸς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀποκαλοῦντος αὐτὰς «κολοκύθια»!*

Ποῦ ἡ ἀσφάλεια τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἡ προστασία τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τῶν πολιτῶν, ὅταν εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριταὶ παραπαίοντες πίστωσιν ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ θύματα δολοπλοκιῶν καὶ ῥαδιουργιῶν καὶ προβαίνουσιν ἔτι ἐλαφροτέρᾳ τῇ συνειδήσει εἰς διαβήματα ἐκθέτοντα τὴν ὑπόληψιν καὶ πλήττοντα καιρίως τὴν φιλοτιμίαν πολιτῶν ἑλλήνων; Διὰ τοῦτο λοιπὸν κατεκτήθη ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία, διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐχύθη τίμιον αἷμα ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος, ἵνα ὑπὸ τὴν ἐλευθέραν στέγην ἐλευθέρου συνταγματικοῦ βασιλείου κινδυνεύῃ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ τιμὴ τῶν πολιτῶν εἰς τὰς χεῖρας ἀκριβῶς ἐκείνων, οἵτινες ἐτάχθησαν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἄγρυπνοι φρουροὶ τῶν μεγίστων ἀγαθῶν τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς; Ὑποσκάπτεται ἢ οὔ τὸ γόητρον τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης, ὅταν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων κόσμου διεθνοῦς δικασταὶ μαίνωνται ἀπὸ τῆς ἕδρας των μέχρι παραληρήματος, πρόεδρος δὲ ἀδυνατῇ νὰ προλάβῃ τοιαῦτα ἀτοπήματα καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ μεταβάλλεται ἡ σεμνὴ αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου εἰς ἀληθὲς πανδαιμόνιον;

Ποία ἐπιβολὴ δύναται νὰ ἐξασκηθῇ ὑπὸ δικαστῶν ἐκφραζόντων τὴν λύπην αὐτῶν διὰ παράπτωμα, ὅπερ διέπραξον ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ ὑπὸ προέδρου μὴ δυνηθέντος ἢ μὴ θελήσαντος νὰ προλάβῃ τοῦτο ἢ καὶ γενόμενον νὰ καταπνίξῃ ἀμέσως διὰ τοῦ ὄγκου τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ; Ποῦ τὸ ὕψος τῆς δικαιοσύνης, ὅταν καλοθεληταὶ ἐπιζητῶσι νὰ δώσωσιν εἰς δικαστὰς πιστοποιητικὰ καλῆς διαγωγῆς; Ποῦ καὶ πότε ἐγένετο ἐνέργεια ἐκ τῆς ἀνωτέρας καὶ εὐγενεστέρος ἐκείνης ἀντιλήψεως τῆς ἀποστολῆς παντὸς Ἕλληνος, ὅπως ἡ δύναμις ἡ ἐθνική, ἡ δυναμένη νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐργασθῇ ὑπὲρ γενικῶν σκοπῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πολιτείας, συγκεντρωθῇ εἰς ὀργανισμόν τινα περιλαμβάνοντα ὅ,τι ἐκλεκτὸν καὶ λάμπον κέκτηται ἡ ἐνταῦθα ἑλληνικὴ κοινωνία, οὐχὶ βεβαίως ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ ψυχοφθόρου χρυσίου, ἀλλ' ὑπὸ ἔποψιν μορφώσεως, ἐθνικῶν αἰσθημάτων, πνεύματος καὶ last not least... **χαρακτῆρος.** *Ἐγένενο ἄρά γέ ποτε ἀπόπειρα ἵνα, ὅσον ἀφορᾷ τοὐλάχιστον τοὺς ἐν τῷ προξενικῷ δικαστηρίῳ δρῶντας Ἕλληνας δικηγόρους, χρησιμεύσῃ ἡ ἐθνικὴ στέγη ὡς ἐργαστήριον εὐγενῶν καὶ ἀνεξαρτήτων χαρακτήρων, ἐλεύθερα φρονούντων καὶ ἐλευθέρως σκεπτομένων, μετὰ σεβασμοῦ μέν, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὑπερηφανείας καὶ παρρησίας παρουσιαζομένων πρὸ τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης; Ἢ μήπως καὶ ἐκ τῆς ἐθνικῆς ταύτης στέγης ἐχύθη τὸ δηλητήριον τὸ δηλητηριάσαν, κακῇ μοίρᾳ, ὅλον τὸν ἐθνικὸν ὀργανισμὸν καὶ ὅπερ ἀπεκρυσταλλώθη εἰς τὸ περίπυστον καὶ περίπυστον ἐκεῖνο «ὤχ! ἀδελφέ! σύ θὰ διορθώσῃς τὸ ρωμαΐικο!»*

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἄλλοι ἀντίπαλοι ἡμῶν, ἔχοντες ἥττονα μὲν καταγωγήν, κρείσσονα δὲ τύχην, ἐξήρθησαν ὑπὲρ τὰ ταπεινὰ καὶ τετριμμένα καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐμπνεύσουν νέον πνεῦμα, νέαν ζωήν, νέας σκέψεις καὶ ἀρχὰς εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν, εἶνε κρῖμα νὰ ὑστερῇ καὶ πάσχῃ ὁ Ἑλληνισμὸς διὰ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Τουρκίας, ἐν ᾗ τόσα ἔθνη ἀκαμάτως ἀγωνίζονται τὸν ἀγῶνα τῆς ἐπικρατήσεως! Τοῦτο δέον νὰ νοήσωσι καλῶς οἱ ἐν Ἀθήναις τεταγμένοι ὅπως σκέπτωνται καὶ ἀποφασίζωσιν ἀνεπηρεάστως, δίχα φιλίας καὶ μίσους, περὶ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων ἐν τῇ ξένῃ. Ἡ ἐλπὶς ἐπὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν ἁρμοδίων καὶ νομίμων ἀρχῶν, ἐνταῦθά τε καὶ ἐν Ἀθήναις, δὲν ἐξέλιπεν εὐτυχῶς ἀκόμη. Εἰς τὸν πατριωτισμὸν αὐτῶν τὸν ἀνεπηρέαστον γίνεται ἔκκλησις, ἵνα ἐξετασθῇ νομίμως ἂν ὑπάρχῃ καὶ κόκκος ἀληθείας εἰς τὰς γραμμὰς ταύτας. Διότι καὶ κόκκος ἀληθείας ἐὰν ὑπάρχῃ, ἐπιβάλλεται αὐστηρὰ ἡ ἐπέμβασις τῆς στιβαρᾶς χειρὸς τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἀλήθεια νικάτω!

Ἐν Κωνσταντινουπόλει XII 1909

Proculianus

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΝ

Διὰ διατάγματος (δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως), διωρίσθησαν μέλη τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ ἀνωτάτου πειθαρχικοῦ συμβουλίου, τακτικὰ μὲν οἱ κ.κ. Μιχ. Μαρούδης καὶ Δημ. Δεληγεώργης Ἀρεοπαγῖται καὶ οἱ Σ. Μπαλᾶνος, Ἀνδρ. Ἀντωνιάδης, Κ. Κωνσταντόπουλος, Ν. Δαμασκηνός, Γ. Μελισσουργὸς καὶ Ἀθ. Κατριβᾶνος δικηγόροι, ἀναπληρωματικοὶ δὲ οἱ κ.κ. Κ. Φάραγγας, Σ. Διγενόπουλος καὶ Γ. Μητσόπουλος Ἀρεοπαγῖται καὶ Κ. Λαμπαδάριος, Δ. Τσάτσος καὶ Σ. Νικολόπουλος δικηγόροι.

ΑΚΑΙΡΟΝ ΜΕΤΡΟΝ

Δὲν γνωρίζομεν τίνος ἦτο ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀναζητήσεως καὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ περὶ ἐκτελέσεως παλαιοῦ νομοσχεδίου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ὅστις καὶ ἂν εἶνε, θέλει, φρονοῦμεν, πεισθῇ καλλίτερον, μελετῶν τὸ πρᾶγμα, ὅτι ἔδειξεν ἄκαιρον ζῆλον.

Ἡ πεῖρα περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου, εἶνε βεβαίως ἄριστος περὶ τῆς ἀξίας των ὁδηγός, ἡ δὲ ἡμετέρα δικονομία δὲν ἀπεδείχθη ἄψογος ἐν πολλοῖς καὶ δὴ εἰς τὸ περὶ ἐκτελέσεως. Τὰ παρουσιαζόμενα ὅμως ἐν τῇ πρακτικῇ ἄτοπα ὁμολογεῖται παρ' ὅλων τῶν ἁρμοδίων, ὅτι δὲν ἐπήγαζον ἐξ ἀτελειῶν τοῦ ἔργου τοῦ Μάουρερ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων λόγων, καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἀνέκαθεν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἀποδειχθείσης ἀνοχῆς πρὸς τὴν πειθαρχικῶς δυναμένην νὰ παταχθῇ στρεψόδικον διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων. Ὅθεν, ἂν καὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν χρονίζουσιν αἱ δίκαι, ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν, ὡς κύριον τούτου παράγοντα, τὴν ἠθικὴν ἡμῶν ἀσθένειαν μᾶλλον, ἢ τὰ ἄρθρα τῆς δικονομίας, τῶν ὁποίων προτείνεται ἡ μεταβολὴ διὰ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου.

Τὸ ζήτημα ὅμως ἐπὶ νομοθετικῶν μεταβολῶν, καίτοι βεβαίως συνδεόμενον καὶ μετὰ τοῦ περιβάλλοντος, μένει καὶ δέον νὰ μένῃ πρὸ πάντων ζήτημα ἀρχῆς, τῆς διευθύνσεως δηλ., ἣν ὁ νομοθέτης ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ, ἐπὶ δικονομικῶν δὲ ἀντικειμένων κυριαρχοῦσα ἰδέα εἶνε ἡ τῶν ἐγγυήσεων, ἃς πᾶσα δικονομία ὀφείλει νὰ ἀσφαλίσῃ. Δύναται τῳόντι εἷς νὰ εἶνε ὀλιγαρκέστερος ἑτέρου, ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τῶν ἐγγυήσεων τούτων, ἀλλ' εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται, ἕνεκα οἱουδήποτε λόγου, νὰ δειχθῇ ἀδιάφορος ὡς πρὸς αὐτάς. Οὐδεμία ἄλλη σκέψις δύναται νὰ θέσῃ ἐν ἥσσονι μοίρᾳ τὴν πρωτεύουσαν, δι' ὃ καὶ τὸ προκείμενον περὶ ἐκτελέσεως νομοσχέδιον, παραγνωρίσαν ταῦτα, χωλαίνει, ὡς εἰκός, θεμελιωδῶς, διότι θυσιάζει τὸν καταδιωκόμενον δανειστὴν, ἓν μόνον ἔχον ὑπ' ὄψιν, πῶς τὸ ταχύτερον νὰ ἴδῃ τὸν ἐπισπεύδοντα φθάνοντα εἰς τὸ τέρμα.

Καὶ γεννᾶται ἀμέσως τὸ ἐρώτημα: συμφέρει κοινωνικῶς νὰ χορηγηθῇ εἰς πάντα δανειστὴν ἡ ἰδία περὶ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀκινήτων εὐκολία, ἥτις καθιερώθη ὑπὲρ τῶν προνομιούχων Τραπεζῶν; Αὐτὸ εἶνε τὸ προεξάρχον ζήτημα, καθόσον τὸ νομοσχέδιον, τόσον διὰ τῶν συντμήσεων τῶν προθεσμιῶν, ὡς καὶ τῆς καταργήσεως τῆς κατασχέσεως, τὸ ἴδιον, ὡς ἔγγιστα εἰσάγει σύστημα. Φρονοῦμεν δὲ ἀδιστάκτως, ὅτι ἐπὶ ἰδιωτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἰδία πεποίθησις, ὅτι δὲν θὰ θυσιασθῶσι τὰ συμφέροντα τοῦ ὀφειλέτου, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ νομοθέτης εἰς τὸν ἀπρόσωπον, οὕτως εἰπεῖν, δανειστήν, ὅστις καλεῖται Τράπεζα. Μονόπλευροι ἐκτιμήσεις συμφερόντων, ἐνίοτε δὲ καὶ δυσμενεῖς προσωπικαὶ διαθέσεις οὐδένα πλέον θὰ ἔχωσι χαλινόν.

Ἔπειτα δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς ἐκρίθη ὡς μετέχουσα ἔν τινι μέ-

τρῳ τοῦ δημοσίου δικαίου, ὡς ἐνδιαφέρουσα αὐτὴν τὴν πολιτειακὴν τάξιν. Ἄνευ τῆς ἐννοίας ταύτης θὰ ἦτο ἀνεξήγητος, π. χ. ἡ πολιτεία ἀγοράζουσα μεγάλα κτήματα, ἵνα τὰ διανείμῃ ἐπὶ πιστώσει εἰς ἀκτήμονας. Ὀφείλει λοιπὸν ἡ ἰδία νὰ ἐνδιαφέρηται πολὺ πλέον, ἵνα μὴ ἐκ τοῦ προχείρου στερῶνται τῶν ἀκινήτων αὐτῶν οἱ ἤδη κεκτημένοι τοιαῦτα. Τὸ πρακτικὸν Ἔθνος τῶν Ἄγγλων δεικνύεται, ὡς γνωστόν, πολὺ φειδωλὸν εἰς παροχὴν εὐκολιῶν περὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἀκινήτων, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπαθε βέβαια ἡ πίστις του.

Τὴν στενότητα τῶν σκέψεων τοῦ νομοσχεδίου ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ ἡ κατάργησις τῆς ἐξουσίας τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, καθόσον αὐτόχρημα κατάργησις εἶνε ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀπολύτου δικαιώματός του περὶ τὴν χορήγησιν ἀναστολῆς ἐκτελέσεως. Ἓν ἐκ τῶν δύο, ἢ πρέπει νὰ εἶνε ὁ δικαστὴς ἐκτιμητὴς ἐλεύθερος τῶν περιστάσεων καὶ τῶν κινδύνων, οὓς συνεπάγεται ἐκτέλεσίς τις, ἢ νὰ μείνῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐπισπεύδοντος, τὸ ὅτι ὅμως ἐδόθη ἤδη ἅπαξ ἀναστολὴ δὲν σημαίνει τίποτε, καθόσον κατόπιν δύναται ἡ ἐκτέλεσις νὰ παρουσιάζῃ κίνδυνον μεγαλείτερον τοῦ πρώτου. Ἡ χάριν τοῦ συμφέροντος τοῦ δανειστοῦ τόση δυσπιστία πρὸς τὸ ἴδιον αὐτὸ δικαστικὸν πρόσωπον, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ ζωὴ καὶ ἡ τιμὴ τῶν πολιτῶν, εἶνε πρᾶγμα ἀκατανόητον.

Καὶ τώρα ἂς ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Χώρας, ἵνα ἀμέσως ἐννοήσωμεν καὶ τὸ ἄκαιρον ἀκόμη τοῦ εἰρημένου νομοθετήματος. Δὲν εἶνε μόνον ἀμφισβητησίμου ὀρθότητος, ἀλλ' εἶνε πρὸς τούτοις βέβαιον, ὅτι εἰσάγεται ἐν ἐποχῇ ἀκαταλλήλῳ. Οἰκονομικῆς δυσπραγίας φωνὴ προηγήθη τῆς γενομένης ἐσχάτως πολιτικῆς μεταβολῆς. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἂν δὲν ἐνδείκνυται *δικαιοστάσιον* (moratorium), πάντως ὅμως ἀντενδείκνυται ἡ διευκόλυνσις τῶν ἀναγκαστικῶν ἐκτελέσεων, θὰ ἦτο τοῦτο ἡ διακήρυξις λεηλασίας τῶν ὀφειλετῶν ἐν μέσῳ τῆς κρίσεως. Ποῦ δὲ εὑρισκόμεθα οἰκονομικῶς ὡμολόγησε τὸ ἴδιον Κράτος διὰ τῆς ὑποβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ συμβάσεως μὲ ἰδιωτικὴν Ἑταιρίαν, ἥτις ὡς εὐεργέτημα τῶν σταφιδοκτημόνων κηρύσσει τὴν ἐκρίζωσιν φυτειῶν, ἀποκτηθεισῶν διὰ δραχμῶν 300 τοὐλάχιστον κατὰ στρέμμα, ἐπὶ ἀποζημιώσει αὐτῶν πρὸς δραχμὰς 80 μόνον. Ἆρά γε ὑπάρχει πλέον ἀγοραία τιμή, ἧς νὰ τύχωσι τὰ ἀναγκαστικῶς ἐκποιηθησόμενα ἀκίνητα κατὰ τοὺς πλειστηριασμούς, οὓς ἔρχεται τὸ νομοσχέδιον νὰ εὐκολύνῃ;

Ἐπὶ ὁμοίων περιστάσεων ἡ Ἰονικὴ πολιτεία (ἀλλ' ἦτο πολιτεία Ἀγγλική), ἔσπευσε νὰ μεταβάλῃ ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν ἀκινήτων, εἰσαγαγοῦσα, ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου πλειστηριασμοῦ (τοῦ καὶ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος), τὸν λεγόμενον *μὲ τὸ τέταρτον ὀλιγώτερον* (quarto meno), καθ' ὃν ἡ κατακύρωσις δὲν γίνεται εἰς τὰ *πέντε λεπτά*, τὰ ὁποῖα ὡς πρώτην προσφορὰν ὁρίζει ὁ ἐπισπεύδων, ἀλλ' ὀφείλει οὗτος, ἐλλείψει συναγωνισμοῦ, νὰ καταβάλῃ τὴν κατ' ἐκτίμησιν ἀξίαν τοῦ ἀκινήτου, ἐκπιπτομένου μόνον τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῆς.

Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ φρονῶμεν, ὅτι ὁ Ἕλλην νομοθέτης ὀφείλει τοὐλάχιστον νὰ ἀπέχῃ ὠθήσεως πρὸς τὸν βυθόν, ἂν δὲν θέλῃ νὰ τείνῃ ἀρωγὸν χεῖρα πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἀναζητῶν παρόμοιον πρὸς τὸ Ἰονικὸν νομοσχέδιον πρὸ δεκαπενταετίας, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, κείμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Βουλῆς.

Ἀριστομένης Θεοδωρίδης

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8862 (1909) ἀποφάσεώς του ἐκήρυξε διαλελυμένον τὸν μεταξὺ τῆς Σταυρούλας συζύγου Γ. Γεωργιάδου θυγατρὸς Α. Μιζεβίρη καὶ τοῦ συζύγου της τελεσθέντα ἐνταῦθα γάμον τὴν 22 Σ)βρίου 1902.

Ἀθήνησι τῇ 11 Δεκεμβρίου 1909

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος

Π. Παπανδρέου

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΜΩΝ

Ὑποθέτομεν ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ δικηγορικὸς Σύλλογος ἀνέλαβε τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τοῦ κτιρίου τοῦ ἐν Καλάμαις Πρωτοδικείου, ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης στιγμῆς ὤφειλε νὰ ἀπευθύνῃ ἔγγραφον τοῦ περιεχομένου τοῦ κατωτέρω.

Ὅπως δήποτε ποτὲ δὲν εἶνε ἀργά.

Ἐν Καλάμαις τῇ 30 Νοεμβρίου 1909

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σὸν Ὑπουργεῖον

Κύριε Ὑπουργέ,

Διερμηνεύοντες τὰ αἰσθήματα τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καλαμῶν, οὕτινος ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ προϊστάμεθα, θεωροῦμεν ἡμέτερον καθῆκον ἵνα, μετὰ τῆς προσηκούσης πάντες εὐλαβείας, διατυπώσαμεν τὸ δίκαιον παράπονον ὅτι, μεθ' ὅλα ὅσα δι' ἐπανειλημμένων ἡμῶν ἀναφορῶν ἔσχομεν τὴν τιμὴν ἵνα ὑποβάλωμεν τῷ Σ. Ὑπουργείῳ διὰ τὸ τελείως ἀκατάλληλον τοῦ οἰκήματος τῶν κληρονόμων Δελιγιάννη, ἔνθα νῦν τὸ Πρωτοδικεῖον, μεθ' ὅσα καὶ προφορικῶς, δι' ἐπίτηδες ἀποσταλείσης εἰς Ἀθήνας καὶ λαβούσης τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐπιτροπείας τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, παρεστήσαμεν αὐτῷ ἐπὶ τούτῳ, μεθ' ὅσα ἔτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Σ. Ὑπουργείου διορισθεῖσα ἐπιτροπεία ὑπὸ τῶν κ. κ. Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, Εἰσαγγελέως καὶ Νομομηχανικοῦ, ἀνέφερεν αὐτῷ, διαπιστοῦντα τὸ ἀκατάλληλον τοῦ προκειμένου κτιρίου, οὐδὲν ἧττον τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διέταξεν ἀρτίως τὴν ἐπιτροπείαν ταύτην ἵνα συντάξῃ προϋπολογισμὸν δαπανῶν βελτιώτεων αὐτοῦ, προτιθέμενον ἵνα μετὰ ταύτας προβῇ εἰς τὴν ἀναμίσθωσίν του, ἂν συντρέξωσι βεβαίως οἱ ὅροι τοῦ νέου, περὶ μισθώσεως καὶ ἀναμισθώσεως κτιρίου, διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, νόμου.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν ἵνα ὑποδείξωμεν τῷ Σ. Ὑπουργείῳ ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ κτιρίου τούτου, πᾶσα βελτίωσις αὐτοῦ εἶναι ἀδύνατον ν' ἀποκαταστήσῃ τὸ ἐρείπιον τοῦτο εἰς οἴκημα, οἰκονομοῦν κἂν τὸ δυνατὸν τῆς στεγάσεως τῆς Θέμιδος καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, ἐξ ὧν ἡμεῖς οἱ Δικηγόροι, διαδηλοῦντες ὅτι ἀποστέργομεν νὰ παραμένωμεν ἐν αὐτῷ, οὐδένα ἄλλως ἀπολύτως ἔχομεν λόγον ἢ μόνον τὸ διὰ τὴν παράστασιν τῆς Δικαιοσύνης κυρίως ἀνάρμοστον αὐτοῦ ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ μὴ προσῆκον ἵνα στεγάζωνται ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι τῆς περιωπῆς τῶν δικαστικῶν προσώπων.

Ἂν εὐαρεστηθῇ μάλιστα τὸ Σ. Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν σημείωσιν ὅτι ἡμεῖς γεραίρομεν καὶ τιμῶμεν τὴν μνήμην χρηστοτάτου ἀληθῶς καὶ ἐναρέτου συναδέλφου, εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὁποίου ἀνήκει τὸ προκείμενον κτίριον, θέλει ἀναμφιλέκτως πεισθῇ, ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἀνάγκη τῆς ἀλλαγῆς ἄγει ἡμᾶς εἰς τὰς ἀληθεῖς ταύτας παραστάσεις.

Λέγομεν ὅτι, ὑφ' οἱανδήποτε βελτίωσιν, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἐν αὐτῷ παραμονή, καθόσον καὶ ἐκ τοῦ ἄρτι ὑποβληθέντος σχεδιαγράμματος καταδηλοῦται καὶ ἡ ἐκ τοῦ χώρου αὐτοῦ ἀνεπάρκεια, διότι, ἵνα εὐρυνθῇ ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων, ἀφαιρεῖται τὸ εἰς αὐτὴν προστιθέμενον δωμάτιον τῶν Δικηγόρων, οἵτινες, ὑπερεξήκοντα, ἐργαζόμενοι ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ ἐκ τῶν ἑκατὸν τοῦ Συλλόγου μας ἄδηλον, τοιούτῳ τρόπῳ, ποῦ ὀφείλουν νὰ διημερεύωσι.

Τοῦτο ἐν παραδείγματι, ἀλλὰ γενικῶς εἰπεῖν, ἀδύνατον νὰ βελτιωθῇ τὸ ἀνεπίδεκτον βελτιώσεως—ἐκτὸς ἂν καταπέσῃ ἐκ θεμελίων,—διότι ἥ τε στέγη, οἵ τε τοῖχοι, τά τε πατώματα, εἰσὶ σεσαθρωμένα καὶ ἀνεπίδεκτα οἱασδήποτε ἐπισκευῆς, δι' ὅπερ ἱκετεύομεν τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ἵνα, εὐαρεστούμενον, λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὁποίας πεποίθαμεν ὅτι διατελεῖ ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ μὴ στέρξῃ ἵνα τὸ Δικαστήριον παραμείνῃ ἐν κτιρίῳ, ἐν ᾧ, καὶ μετὰ γενομένας ἄλλοτε βελτιώσεις, τὰ ὄμβρια ὕδατα κατακλύζουσι τὰ δωμάτια, ἀπειλοῦντα καταστροφὴν τῶν δημοσίων ἐγγράφων, ὡς συνέβη τὴν προχθὲς Κυριακήν, καθ' ἣν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Συλλόγου, ἀντελήφθημεν, προσκλήσει τοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου, καταβεβρεγμένας πολλὰς δικογραφίας, ἐντὸς καταπλημμυρισμένου δωματίου.

Ἂν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἡ ὑπηρεσία φρονήσῃ ὅτι ἡ παραμονὴ ἐν τῷ ἰδίῳ κτιρίῳ ἢ ἀναπόφευκτος, ὀφείλομεν ἵνα γνωρίσωμεν τῷ Σ. Ὑπουργείῳ ὅτι τὸ πνεῦμα τῶν Δικηγόρων φέρεται σοβαρῶς εἰς σκέψεις διακοπῆς πάσης ἐργασίας.

Εὐπειθέστατοι

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς

Ν. Σαρηγιάννης — Π. Α. Σάλμας

ΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Ἀμφίβολον ἂν ἡ πλειονότης τῶν ἐν Ἀθήναις δικηγόρων ἀνέγνωσε τὴν προκήρυξιν τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου, καθ' ἣν αἱ ἀρχαιρεσίαι διὰ τὸ Προεδρεῖον καὶ τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον ὡρίσθησαν διὰ τὴν 5ην μ. μ. τῆς σήμερον, ὅπως ἔτι μᾶλλον ἀμφίβολον εἶνε, ἂν ἡ αὐτὴ πλειονότης διατελῇ ἐν γνώσει ὅτι πρόκειται ἐν γένει νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀρχαιρεσίαι. Τὸ φαινόμενον δὲν εἶνε ἐνδεικτικὸν ἐξαιρέσεως τοῦ γενικῶς διέποντος ἡμᾶς κανόνος, καθ' ὅν, τὴν τρικυμίαν ἥτις ἐκρήγνυται ἅμα τῇ ἐφαρμογῇ νέου τινὸς θεσμοῦ, ἐπακολουθεῖ γαλήνη, ἥτις ἀπαραίτητον συνοδὸν ἔχει τὴν νάρκην. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν θέρμην τῶν ἐκλογῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ πρὸς τὰ ἐκτάκτως ζωηρὰ τότε πείσματα, πρόκειται νὰ ἐνεργηθῶσι σήμερον αἱ ἐκλογαί, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν δύο τρίτων ἄνευ ὑπερβολῆς τῶν δικηγόρων καὶ ἐν πλήρει ἁπάντων ἀδιαφορία. Σημαίνουν πάντα ταῦτα ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις δικηγόροι ἀποδοκιμάζουν διὰ τῆς τοιαύτης οὐδετέρας στάσεώς των τὸν θεσμόν; Σημαίνουν ὅτι οὐδεμίαν ἐν αὐτῷ διαβλέπουν ἐπαγγελματικὴν ἢ ἄλλην σκοπιμότητα; Σημαίνουν μήπως ὅτι οἱ δικηγόροι, Ἕλληνες οὗτοι, ἐκ τῶν σπλάγχνων λαοῦ, ὃν πάντοτε ἡ ἰδέα τῆς ψηφοφορίας ἐφανάτισεν, ἀπετέλεσαν ἐξαίρεσιν καὶ ἀπαθεῖς προσέρχονται νὰ ἐκλέξουν τὰς ἀρχὰς τοῦ Συλλόγου των; Ὅτιδήποτε καὶ ἂν σημαίνουν, ἓν εἶνε τὸ βέβαιον, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς σήμερον οὐδὲν τὸ ἐνδιαφέρον, ὑπὸ ἔποψιν κινήσεως καὶ παθῶν καὶ πεισμάτων καὶ ἀντεγκλήσεων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς πρώτας ἐκλογὰς τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἔχει νὰ παρουσιάσῃ.

⁂

Περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου οὔτε ἐπιτρέπεται νὰ γεννηθῇ οὔτε καὶ θὰ γεννηθῇ δισταγμός τις, ἢ μᾶλλον διχασμὸς τῶν δικηγόρων, καθότι εἶνε ἀπολύτως βέβαιον ὅτι σχεδὸν διὰ παμψηφίας θὰ ὑποδειχθῶσι καὶ πάλιν, ὁ μὲν κ. Κων. Ἔσλιν ὡς πρόεδρος, ὁ δὲ κ. Κωνστ. Ρακτιβὰν ὡς ἀντιπρόεδρος.

Ποικιλίαν τινὰ ἴσως παρουσιάσῃ ἡ ἐκλογὴ τοῦ Γραμματέως, διὰ τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου, πλὴν ἄλλων, φέρονται καὶ τὰ ἔχοντα περισσοτέρας πιθανότητας ἐπιτυχίας ὀνόματα τῶν κ.κ. Δημ. Γ. Ἀντωνιάδου, Σ. Ἰωαννίδου καὶ Π. Τσιτσεκλῆ.

Περὶ δὲ τῶν Συμβούλων;...

Η ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κερκύρας, ἀπηύθυνε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης τὸ κάτωθι ἔγγραφον προκαλοῦν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἂν οἱ συνήγοροι, ἀπευθύνοντες ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας, ὀφείλωσι νὰ ἐγείρωνται.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εὐσεβάστως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσω τὴν εὐχὴν τοῦ οὗ προΐσταμαι Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κερκύρας, ὅπως τὸ Σ. Ὑπουργεῖον εὐαρεστηθῇ καὶ μεριμνήσῃ ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος, ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν δικηγόρων ἐν τοῖς ποινικοῖς δικαστηρίοις. Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 386 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ Κακουργιοδικείου διαδικασίαν (ἄρ. 425 Ποιν. Δικ.), ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου δικαιοῦται ν' ἀποτείνῃ πρὸς τοὺς μάρτυρας ἀπ' εὐθείας πᾶσαν ἀναγκαίαν ἐρώτησιν. Τούτου τεθέντος, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ οἱ συνήγοροι, ὡς καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐγείρωνται μόνον ὁσάκις ἀπευθύνωνται πρὸς τὸ δικαστήριον, προφανὲς ὅτι εἰσαγγελεῖς καὶ συνήγοροι δὲν ἔχουσι τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ὁσάκις δὲν ἀπευθύνωνται εἰς τὸ δικαστήριον, βεβαίως δὲ δὲν ἀπευθύνονται εἰς τὸ δικαστήριον, οὔτε εἰς τὸν πρόεδρον οἱ συνήγοροι ἢ οἱ εἰσαγγελεῖς, ὁσάκις ἀπευθύνουσιν ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας, ἅτε ἀπ' εὐθείας δικαιούμενοι ν' ἀποτείνωσι πρὸς τοὺς μάρτυρας ἐρωτήσεις.

Συνεπῶς ἡ ὑποχρέωσις τῶν εἰσαγγελέων ἢ τῶν συνηγόρων ὅπως ἐγείρωνται ὁσάκις ἀπευθύνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας προφανῶς δὲν ὑφίσταται.

Ἐν τούτοις ὅμως τινὲς τῶν κ.κ. προέδρων ποινικῶν δικαστηρίων, ἐνῷ οὐδαμῶς ἀξιοῦσι παρὰ τῶν εἰσαγγελέων νὰ ἐγείρωνται, προβάλλουσιν ἀπαιτητικῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον τοιαύτην ἀξίωσιν πρὸς τοὺς δικηγόρους, λόγῳ ὑπάρχοντος ἐθίμου, μηδεμίαν ὅμως ἔχοντος ἰσχύν, ἔναντι τῆς σοφῆς διατάξεως τοῦ νόμου, ἐντεῦθεν δὲ ἀναφύονται ἀτόπως ζητήματα.

Ἐπειδή, ἐν τούτοις, ἡ τοιαύτη τινῶν τῶν κ. κ. προέδρων ἀξίωσις καὶ νόμιμος δὲν εἶνε καὶ εἰς μείωσιν τοῦ δικηγορικοῦ γοήτρου συντελεῖ καὶ ἐνόχλησιν οὐ μικρὰν τοῖς δικηγόροις προξενεῖ, ἰδίᾳ εἰς πολυπλόκους δίκας, πολλοὺς ἐχούσας μάρτυρας,

Διὰ ταῦτα

Ἐξαιτούμεθα εὐσεβάστως ὅπως τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ἐκδώσῃ ἁρμοδίως ἐγκύκλιον καθορίζουσαν προσηκόντως τὸ ζήτημα.

Εὐπειθέστατοι

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγ. Συλλόγου Κερκύρας

Σ. Λάσκαρις

Ὁ γραμματεὺς

Π. Δ. Γιωτόπουλος

ΕΠΙ ΤΙΝΟΣ ΝΟΜΟΥ

Κύριε Διευθυντά

Ἀνέγνων εἰς τὴν ἔγκριτον ὑμῶν ἐφημερίδα τὸν νεωστὶ ψηφισθέντα νόμον, περὶ προσόντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Ἀνέγνων μετὰ προσοχῆς ὁλόκληρον τὸν ἐκ 35 ἄρθρων νόμον, καὶ παρετήρησα μετ' ἐκπλήξεως ὅτι, ἐνῷ λαμβάνεται πρόνοια περὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δικαστικῶν προσώπων καὶ ρυθμίζεται ἐπὶ τὰ βελτίω ὁ δικαστικὸς ἐν γένει κλάδος, οὐδὲν ἀναφέρεται περὶ τοῦ σπουδαιοτέρου ἴσως, τοῦ ἀνακριτικοῦ. Καὶ μοὶ ἐνεποίησε βαθυτέραν αἴσθησιν ἡ ἔλλειψις αὕτη, καὶ ὡς ἐκ τῆς κατ' αὐτὰς γενομένης συζητήσεως περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως—καθόσον, κατὰ τὴν ἐμὴν ἀσθενῆ γνώμην, τὰ δύο ταῦτα ζητήματα εἶνε ἀλληλένδετα, καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἑνὸς θεσμοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἄλλου.

Εἶνε καιρὸς πλέον νὰ κατανοηθῇ, ὅτι

ὁ ἀνακριτής, διὰ νὰ εἶνε τοιοῦτος, πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς κύριον ἔργον τὴν ἀνάκρισιν, καὶ οὐχὶ ὡς πάρεργον, διοριζόμενος ὡς τακτικὸς μὲν ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς προσωρινὸς δὲ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ μῆνα. Δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι μὲ τὸ ἐν Ἑλλάδι ἀνακριτικὸν σύστημα, ὅσον καὶ ἐὰν ἔχωμεν μερικοὺς δραστηρίους καὶ μὲ ἀνακριτικὴν ἰδιοφυΐαν ἀνακριτάς, δὲν εἶνε δυνατὸν ποτὲ νὰ ἔχωμεν τελείαν ἀνάκρισιν. Ὁ ἀνακριτὴς ἐν πρώτοις, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, πρέπει νὰ ἐκλέγηται μεταξὺ τῶν δραστηριωτέρων καὶ ἱκανωτέρων πρωτοδικῶν, τῶν ἐπιδειξάντων ἤδη ἀνακριτικὴν ἐπιδεξιότητα εἰς σπουδαίας ὑποθέσεις, καὶ δὴ τῇ προτάσει τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐφετείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ὁ προτεινόμενος, συγχρόνως δὲ τῇ ἐπικυρώσει τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης τοῦ Ἐφετείου παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον ὁ ὡς ἀνακριτὴς ἐκλεγόμενος ὀκταετῆ δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἵνα οὕτω συνδέῃ μετὰ τῆς ἱκανότητος τήν τε κοινωνικὴν καὶ δικαστικὴν πεῖραν. Νὰ μὴν ἀπασχολῆται εἰς οὐδὲν ἀπολύτως ἕτερον δικαστικὸν ἔργον, ἑπομένως οὔτε εἰς συνεδριάσεις πολιτικὰς ἢ ποινικὰς νὰ λαμβάνῃ μέρος, οὔτε ὡς Σύνδερος ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν κλπ.

Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀνακριτοῦ νὰ εἶνε διαρκής, διδομένου πρὸς αὐτὸν ἐπιμισθίου κατὰ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του, ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ μισθοῦ του, ἐκ δραχ. 50—200 μηνιαίως. Νὰ ὑπάγηται, ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεταθέσεις, παύσεις κλ. εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου περὶ προσόντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους τὸ ἀνακριτικὸν σύστημα ἐν Ἑλλάδι θὰ ἠδύνατο νὰ λειτουργήσῃ τελεσφόρως, ὡς ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Καὶ ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς ταύτης ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνακριτικοῦ συστήματος, ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς φανερᾶς ἀνακρίσεως, περὶ ἧς βεβαίως πάντες δέον νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἀποτελεῖ τὴν ὑπερτάτην ἐγγύησιν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας.

Πρέπει νὰ νοηθῇ, ὅτι ὡς εἶνε ἡ Εἰσαγγελικὴ ἀρχή, περὶ ἧς τόσον προνοεῖ ὁ τελευταῖος νόμος, δέον νὰ καταστῇ καὶ ἡ ἀνακριτική, καὶ τοῦτο θὰ κατορθωθῇ ἐὰν περιορίσωμεν τὸν ἀνακριτὴν εἰς τὸ ἔργον του, καθιστῶντες αὐτὸν εἰδικὸν εἰς τὸ αὐτὸ καὶ ἐξασφαλίζοντες αὐτὸν τοιούτῳ τρόπῳ, ὥστε νὰ βλέπῃ ἀπροσκόπτως εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν των ὑψηλῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Μετ' ἀπείρου ὑπολήψεως

Δημήτρ. Π. Σκαλτσούνης
Δικηγόρος ἐν Κερκύρᾳ

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Μὲ τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μὲ τὸν ὁποῖον πᾶς Ἕλλην θὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐν ἄλλῃ στήλῃ δημοσιευομένην διαμαρτυρίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἕλληνος ἐπιστήμονος καὶ δικηγόρου,

Τοὐλάχιστον ἐθνικὴν φιλοτιμίαν

μὲ τὸν αὐτὸν πόνον προέβημεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως τὴν δημοσιεύσωμεν. Ἐλέχθη καὶ ἀποτελεῖ ἀξίωμα, ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶνε μία δι' ἅπαντας, ὅπως ἐπίσης ἀξίωμα ἀποτελεῖ, ὅτι πᾶς ἄνευ ἐξαιρέσεως δικαστής, ἐξ ἴσου πάντα καλούμενος νὰ δικάσῃ, πρέπει νὰ κοσμῆται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑφ' ὧν καὶ πᾶς ἄλλος συνάδελφός του πλεονεκτημάτων καὶ προσόντων. Τὸ θεωρητικῶς ὅμως νοητὸν ἀξίωμα τοῦτο εἶνε νοητὸν καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ; Ἀτυχῶς ἡ ἀπάντησις εἶνε ἀποφατική. Ὑπὸ τοιούτους ἄρα ὅρους, πρὸ παντὸς ἡ Κωνσταντινούπολις, ἀπόλυτος ὑπῆρχεν ἡ ἀνάγκη νὰ περιλαμβάνῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου τοὺς ἀδάμαντας τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστικοῦ σώματος. Ὅταν τὰ πρῶτα δικαστικὰ ἀναστήματα ὑψοῦντο ἀπὸ τῶν ἑδρῶν τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου, ἀνταπόκρισις ὡς ἡ ἐν ἑτέρᾳ στήλῃ δημοσιευομένη βεβαίως δὲν θὰ ἔβλεπε τὸ φῶς..

Μία δικαστικὴ φυσιογνωμία τὴν ὁποίαν ὅλοι σχεδὸν κατὰ καιροὺς ὕψωσαν ὑπεράνω τῆς κοινῆς. Ἀδέκαστος, λέγουν, ἄρτιος, γράφουν,

Ὁ εὐφυὴς

εἰς ἐπιστήμην, εἰς φῶτα γενικώτερα, εἰς παράστασιν. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Προξενικοῦ δικαστηρίου κ. **Παγανέλης.** Ἔξυπνος ὅμως ὑπὲρ τὸ δέον. Μὲ εὐφυΐας ἐκείνου τοῦ εἴδους τῶν ὁποίων τὰ δείγματα ἀφήνουν ἴχνη. Εὐφυΐας δέ, ὡς πάντοτε λέγουν, αἱ ὁποῖαι διαλάμπουν κατὰ τὸ πλεῖστον κατὰ τὰς συνεδριάσεις ὧν αὐτὸς προεδρεύει, εὐφυΐας ἐν ἄλλαις λέξεσιν αἵτινες ἐκτοξεύονται ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, ἀφοῦ ἡ εἰς αὐτὰς ἀπάντησις, ὅσον εὐφυεστέρα καὶ ἂν ὑποτεθῇ, δὲν θὰ εἶνε ἀπίθανον νὰ ἔχῃ ἀνταπάντησιν ὑπὸ μορφὴν ἀποφάσεως ἐπὶ ἐξυβρίσει κατὰ τοῦ δικαστηρίου. Τύπος λοιπὸν καὶ ὁ κ. Παγανέλης ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν λείπουν κατὰ καιροὺς καὶ ἀπὸ τὸ ἐλεύθερον βασίλειόν μας, τύπος ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποίους καὶ ἄλλοτε μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ περιγράψωμεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς στήλης, τύπος θυσιάζων ὅλα του τὰ προσόντα καὶ ὅλα του τὰ πλεονεκτήματα καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Προεδρικόν του θρόνον, δι' ἓν. . . λογοπαίγνιον. Τὸ φαινόμενον ὁ πολὺς Nordan τὸ χαρακτηρίζει παθολογικόν, τὸ δὲ νόσημα λογοπαικτικὴν μανίαν ἢ delirium.

Εἴθε νὰ μὴ ἐσημείωσεν ἀκόμη παρὰ τῷ κ. Παγανέλῃ τὸ μειονέκτημά του τοῦτο τὰς μέχρι νοσήματος προόδους. Ὁλοψύχως τὸ εὐχόμεθα καὶ δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν παράστασιν τῆς Ἑλληνικῆς δικαιοσύνης ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ καθιερωμένη συνήθεια νὰ ἐγείρωνται οἱ συνήγοροι ἀπευθύνοντες ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας ὀφείλεται βεβαίως εἰς παραγνώρισιν τῆς θέσεως αὐτῶν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἰδιαίτατα τῶν ποινικῶν. Καὶ ἡ συνήθεια αὕτη βεβαίως δὲν εἶνε ξένη τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς οἱ ποινικοὶ δικασταὶ κατὰ κανόνα ἀποφαίνονται περὶ τῆς τύχης τῶν κατηγορουμένων. Καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ συνηγόρου καὶ ἡ θέσις τοῦ κατηγορουμένου, καὶ ἡ διάθεσις τῶν δικαστῶν, ὑπαγορεύουν διαφόρους ἑκάστοτε ἀποφάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ματαίως θὰ προσπαθήσῃ τις ν' ἀναφέρῃ κοινὸν μέτρον. Ἐντεῦθεν οἱ συνήγοροι εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνωνται μᾶλλον εἰς τὴν προσωπικὴν εὐμένειαν τῶν δικαστῶν ἢ εἰς τὴν συνείδησιν αὐτῶν, καὶ ἐγείρονται ἐν οὐ δέοντι καὶ κάθηνται σιγῶντες, ὅταν ὀφείλωσι νὰ ἐγερθῶσιν.

Εἶνε οὐχ ἧττον ἀληθές, ὅτι ἡ ἔνδειξις σεβασμοῦ πρὸς τὸ Δικαστήριον καὶ πέραν τῶν νενομισμένων τύπων, ὅταν δὲν ἀντίκειται πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ δικηγόρου, εἶνε στοιχειῶδες καθῆκον, ἀλλὰ τοιούτου εἴδους ὑποχρεώσεις, ἐξαρτώμεναι ὅλως ἀπὸ τῆς ἐλευθέρας ἑκάστου ἀντιλήψεως, δὲν εἶνε ἀπαιτηταί, διότι τότε δὲν εἶνε ὁ δικηγόρος, ἀλλ' ὁ δικαστής, ὅστις προσκρούει εἰς τὴν εὐπρέπειαν. Καὶ βεβαίως θὰ ἐδόθη εὔλογος αἰτία εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον Κερκύρας νὰ ἀναγάγῃ εἰς ζήτημα ἀξιοπρεπείας ἐν παρόμοιον γεγονός. Ἀπὸ τοιαύτης μορφῆς θεωροῦμεν πληρέστατα δικαιολογούμενον τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅπερ ἐν ἄλλῃ στήλῃ δημοσιεύομεν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ δὲν τίθεται πρὸς διακανονισμὸν ἡ ἐξ ὑποκειμένου ὑποχρέωσις τοῦ δικηγόρου εἰς ἐνδείξεις εὐλαβείας πρὸς τὸ Δικαστήριον, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦ Δικαστηρίου νὰ θεωρῇ ἀπαιτητὰς τὰς ἐνδείξεις ταύτας.

Εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας διὰ νὰ διαρρυθμισθῇ δημοσία τις ἐνέργεια ἀπῃτεῖτο νὰ ἐξηγείροντο οἱ θιγόμενοι καθ' ὃν τρόπον ἐξεγείρονται οἱ ἐν Καλάμαις δικηγόροι διὰ τοῦ ἐγγράφου τοῦ Συλλόγου των ὅπερ σήμερον δημοσιεύομεν;

Φωνὴ βοῶντος;

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν ἀνήκουν αἱ ἐποχαὶ ἐκεῖναι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ „ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ"

Κατ' αὐτὰς εἰς τὸ «Σκρὶπ» εἴδομεν καὶ ἄλλον ἀνώνυμον λίβελλον κατὰ τοῦ ἐνταῦθα Εἰρηνοδίκου Βορ. Πλευρᾶς Δ. Τσιγκουράκου, ὡς ἀνταπόκρισιν.

Ἡ ἀφορμὴ τοῦ διατριβογράφου εἶνε ἀναξία λόγου, ἀναγομένη εἰς μικράν τινα ὑπόθεσιν τοῦ Εἰρηνοδικείου περὶ πληρωμῆς φόρου ἐπιτηδεύματος ἑνὸς Διευθυντοῦ ἀτμομύλου, ὅστις φαίνεται ὅτι εἶνε καὶ ὁ συντάκτης τῆς ἐναντίον τοῦ Εἰρηνοδίκου διατριβῆς. Εἰδικώτερον μάλιστα κακίζεται ὁ ἐν λόγῳ Εἰρηνοδίκης δι' ἐκτίμησιν μαρτυριῶν ἐπὶ τῆς εὐτελοῦς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἔχομεν καθῆκον, ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἡμῶν, νὰ διαμαρτυρηθῶμεν διὰ τὰς ἀποδιδομένας εἰς τὸν ἐν λόγῳ Εἰρηνοδίκην μας μομφὰς, αἵτινες καὶ ψευδεῖς καὶ ἀδικώταται εἶνε καὶ νὰ ἀποδοκιμάσωμεν αὐτὰς ἀνεπιφυλάκτως. Καὶ τοῦτο ἵνα μὴ ὑποτεθῇ, ὅτι διὰ τῆς σιωπῆς μας θὰ ἐκυροῦντο τὰ ἐν λόγῳ δημοσιεύματα· διότι καὶ ἄλλοτε ὁ αὐτὸς διατριβογράφος καὶ δι' ὁμοίας ἀφορμὰς ἐξεμεταλλεύθη τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ἄνω ἐφημερίδος πρὸς ἰδιοτελεῖς σκοποὺς καὶ εἰς μάτην πολλάκις ἐπετιμήθη δημοσίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν δι' ὁμοίαν συμπεριφορὰν εἰς ἄλλας ὑποθέσεις του.

Ὁ εἰρηνοδίκης κ. Τσιγκουράκος ἀπολαύει τῆς ἀμερίστου ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ τῶν ἐνταῦθα Δικηγόρων καὶ τῆς κοινωνίας μας καὶ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικαστικοῦ κόσμου καὶ σεμνυνόμεθα, διότι ἔχομεν τοιοῦτον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μας Εἰρηνοδίκην, ἱκανώτατον καὶ ἐντιμώτατον.

Ἐν Ἄργει τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1909.

Οἱ ἐνταῦθα Δικηγόροι

Δ. Κ. Βαρδουνιώτης, Μιλ. Ζωγράφος, Ἐπαμ. Καλλιάρχης, Δ. Π. Ροῦσσος, Δημ. Μαρούσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΤΗΣ STEINHEIL

Ἐν τῷ τεύχει τῆς 15 Δεκεμβρίου τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Νομικῶν» τοῦ Βερολίνου δημοσιεύονται λίαν συνοπτικῶς διάφοροι παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς δίκης Steinheil τοῦ ἐν Παρισίοις δικηγόρου Schauer.

Τὰ ἀνακινούμενα ζητήματα, ἐκτάκτως ὑπὸ πλείστας ἐπόψεις ἐνδιαφέροντα καὶ ἡμᾶς, καθόσον, ἔστω καὶ κεφαλαιωδῶς, θίγεται καὶ τὸ ζήτημα τῆς φανερᾶς ἀνακρίσεως, ἐνομίσαμεν ὅτι ἐνδιαφέρουν καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν νομικούς, τούτου δ' ἕνεκα μεταφέρομεν ταῦτα ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Ἀνάκρισις φανερὰ καὶ μυστική.

Δι' ἀποφάσεως τῆς 21 Νοεμβρίου 1909 τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Γαλλίας, κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ πέντε Εἰσαγγελέων, πέντε δικαστῶν, τριῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἑνὸς Καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ δύο δικηγόρων, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἐκπόνησις ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων νομοσχεδίων πρὸς μεταρρύθμισιν τῶν περὶ ἀνακρίσεως ἐν γένει καὶ διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τῶν Κακουργιοδικῶν κεφαλαίων τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Τὸ μέγεθος τῶν δυσχερειῶν, ἃς ἡ συστᾶσα ἐπιτροπὴ πρόκειται ἐν τῷ ἔργῳ της τούτῳ νὰ ἀντικρύσῃ, καθίσταται ἀρκετὰ καταφανὲς ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐκθέσεως μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης συνώδευσε τὴν πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρότασίν του περὶ συστάσεως τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἑξῆς περικοπῆς ταύτης: «Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι νόμοι σπουδαῖοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καί τινες λίαν πρόσφατοι, ἐπέτυχον ἱκανὰς μεταρρυθμίσεις ἐν τῷ συστήματι τῆς ἀπονομῆς τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, παραμένει πάντοτε τοῦτο πολύπλοκον καὶ ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἀμερόληπτον ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Συχνότατα, καὶ λίαν δικαίως. ἐγείρονται ἑκάστοτε ἐκ μέρους τῆς κοινῆς γνώμης διαμαρτυρίαι διὰ τὴν βραδύτητα, τὰς ἀντιφάσεις καὶ τοὺς κινδύνους τῆς ἀνακρίσεως, ἥτις, κατ' ἀλήθειαν, *οὔτε φανερὰ οὔτε μυστικὴ εἶνε καὶ ἡ ὁποία, ἄνευ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν δύο συστημάτων, περιλαμβάνει τὰ μειονεκτήματα ἀμφοτέρων.* Καὶ περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ συστήματος τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι κρατεῖ καλλιτέρα παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ ἰδέα, ζωηρότερον δὲ καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ προβάλλει τὸ γεγονός, ὅτι τὸ πρόσωπον ὅπερ κατ' αὐτὴν ὑποδύονται τὰ διάδικα μέρη (κατηγορία, ὑπεράσπισις) δὲν ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰς προϋποθέσεις τῆς πράγματι ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης. Καιρὸς ἄρα ὅπως κατ' ἀμφότερα τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπιτευχθῶσιν αἱ ἀναπόφευκτοι μεταρρυθμίσεις».

Ἡ ἐξέγερσις τῆς κοινῆς γνώμης, περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ὑπόθεσιν Steinheil, ἐκ τῶν διδαγμάτων δὲ ταύτης παρεσχέθη ἐπ' ἐσχάτων καὶ ἡ κυρία ἀφορμὴ πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν μελετωμένων μεταρρυθμίσεων.

Ἡ καθαρῶς ἱεροεξεταστικὴ μυστικὴ ἀνάκρισις τῆς Ποιν. Δικονομίας τοῦ 1808 ὑπέστη τὸ πρῶτον πλῆγμα διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Δεκεμβρίου 1897, κατὰ τὴν κυριωτέραν διάταξιν τοῦ ὁποίου, ὁ κατηγορούμενος δέον νὰ ὑποβάλληται εἰς ἀνάκρισιν *μόνον* ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ συνηγόρου του. Ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς Steinheil ἡ ἀνάκρισις διεξήχθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος τούτου δικαίου, ἡ μυστικὴ ὅμως καὶ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἀνάκρισις κατέστη φανερά, διότι σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἐπλήρουν τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων περιγραφαὶ τῶν καταθέσεων τῶν κατηγορουμένων καὶ τῶν μαρτύρων.

Οἱ πολέμιοι τοῦ νόμου τοῦ 1897—οὐκ ὀλίγοι σημειωτέον—δὲν παρέλιπον νὰ περιγράφουν καὶ σχολιάζουν τὴν ἀμετροέπειαν τῶν συνηγόρων, οὕτω δὲ ἐν τέλει ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη, ὅτι πολὺ προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ἀντικαθίστατο ἡ μυστικὴ ἀνάκρισις, ἥτις κατ' ἀλήθειαν δὲν εἶνε μυστική, διὰ τῆς φανερᾶς κατὰ κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν ὑπόδειγμα, λέγεται δὲ ὅτι ὁ νῦν Πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας Briand εἶχεν ἤδη ἐπεξεργασθῇ καὶ τὸ σχετικὸν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦτο νομοσχέδιον ὅτε ἦτο Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ, ἡ συγκροτηθεῖσα ἐπιτροπὴ ἔχει πλέον εἰς τὴν διάθεσίν της ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ὑλικὸν ἄξιον πολλοῦ λόγου. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ δὲν καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἀκράτου, οὕτως εἰπεῖν, φανερᾶς ἀνακρίσεως, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πλεῖστοι βουλευταὶ θὰ προτείνουν ὅπως καὶ οἱ *μάρτυρες* ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ ἐξετάζωνται ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ συνηγόρου των. Οἱ τοῦτο ὑποδεικνύοντες προβάλλουν τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου διαδικασίαν τῆς ὑποθέσεως Steinheil σειρὰ ὅλη μαρτύρων διεμαρτύρετο διὰ τὴν παραμόρφωσιν τῶν κατὰ τὴν ἀνάκρισιν καταθέσεών των.

Ἐξέτασις τοῦ κατηγορουμένου ἐπ' ἀκροατηρίου

Ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τῶν Κακουργιοδικῶν διαδικασίας, ἥτις ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς Steinheil καὶ ἰδίως ἐν τῷ σημείῳ τῆς ἀπολογίας αὐτῆς καὶ τῆς ἐξετάσεώς της ὑπὸ τοῦ Προέδρου de Valles, τοῦ προφανῶς ἀγωνισθέντος νὰ φανῇ ἀμερόληπτος, προεκάλεσε τὴν ἔκπληξιν τῶν μὴ εἰθισμένων εἰς διαδικασίαν τοιούτου εἴδους ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀγγλικοῦ καὶ Ἀμερικανικοῦ τύπου.

Ἡ Γαλλικὴ Ποινικὴ Δικονομία οὐδὲν ὁρίζει περὶ ἐξετάσεως τοῦ κατηγορουμένου ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου, ἀλλ' ἁπλῶς ἀναγράφει, ὅτι ὁ πρόεδρος δικαιοῦται νὰ ἀξιοῖ παρὰ τοῦ κατηγορουμένου ἐκείνας τὰς διασαφήσεις τὰς ὁποίας θεωρεῖ ἀναγκαίας πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Κατ' ἔθιμον ὅμως ἀνεπτύχθη τῷ χρόνῳ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης κατὰ

τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου σύστημα καθαρῶς ἐξεταστικὸν ἢ κάλλιον εἰπεῖν, κατηγορητικόν. Ὅπως ἐπιεικῶς κρίνῃ τις ὑπὲρ τοῦ Γάλλου Προέδρου ἔχει πολλὰ τὰ συνηγοροῦντα.: Τὴν ἐκ τῆς μελέτης τῆς δικογραφίας ὑποβολὴν ἣν ὑπέστη, τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ Γάλλοι δικασταὶ ἐχρημάτισαν Εἰσαγγελεῖς καὶ πλεῖστα ἄλλα, ὅτι δὲ ἕνεκα τῶν λόγων τούτων ἐπιβάλλεται νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ νὰ ἐξετάζῃ τὸν κατηγορούμενον, καὶ κατέστη πόθος κοινός.

Ἐπίσης καὶ οἱ μάρτυρες δὲν πρέπει πλέον νὰ ἐξετάζωνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἀλλὰ κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν καὶ Ἀμερικανικὸν σύστημα, ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τοῦ συνηγόρου.

Ἀνακεφαλαίωσις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ νομικοῦ μέρους.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου διαδικασίας ὁ Πρόεδρος, κατὰ τὸ παλαιότερον σύστημα τῆς Ποιν. Δικονομίας, προέβαινεν εἰς τὴν ἀνακεφαλαίωσιν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἐνόρκους. Ἡ ἀνακεφαλαίωσις ὅμως αὕτη οὐδὲν ἄλλο κατὰ κανόνα ἦτο ἢ δευτέρα ἔκδοσις τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Εἰσαγγελέως, τούτου δ' ἕνεκα κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1881, χωρὶς νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἑτέρου δικαιώματος, ὅπερ κατὰ τὴν Γερμανικὴν Ποιν. Δικονομίαν παρέχεται εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅπως ἀναπτύσσῃ τὸ νομικὸν τῆς ὑποθέσεως μέρος. Οὕτω κατέληξε νὰ ἀφίενται ἄνευ οὐδενὸς βοηθήματος οἱ ἔνορκοι ἐν τῷ δωματίῳ τῶν διασκέψεών των, οὕτως ὥστε, ἐὰν παρέμεινε δι' αὐτοὺς κενόν τι, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅπως τὸ συμπληρώσουν, λαμβάνοντες παρὰ τοῦ Προέδρου τὰς δεούσας ἐξηγήσεις, ὡς ἡ Γερμανικὴ Δικονομία ἐπιτρέπει, ἀλλὰ μετέβαινεν εἰς τὸ δωμάτιόν των ὁ Πρόεδρος, ὅστις ἐκεῖ τοῖς διέλυε τὰς τυχὸν ἀπορίας. Εὐνόητος ὅμως ἡ ἐκ τούτου εὔλογος ἴσως δυσπιστία τῆς ὑπερασπίσεως, ἥτις ἦτο ἐξηναγκασμένη νὰ παρίσταται θεατὴς ἑνὸς ἀντικρύσματος κατ' ἰδίαν ἐκείνου ὅστις πάντοτε, ὡς αὐτὴ φρονεῖ, εἶνε προκατειλημμένος ὑπὲρ τῆς κατηγορίας καὶ τῶν ἐνόρκων. Ἀποτέλεσμα τῆς δυσπιστίας ταύτης ὑπῆρξεν ὁ νόμος τοῦ 1908, καθ' ὃν τὸν πρόεδρον, μεταβαίνοντα εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων πρὸς παροχὴν νομικῶν πληροφοριῶν εἰς τοὺς ἐνόρκους, παρακολουθεῖ καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου.

Συμμετοχὴ τῶν ἐνόρκων ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ποινῆς

Κατ' οὐσίαν ὅμως ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νομικοῦ μέρους τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου πρὸς τοὺς ἐνόρκους δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἄσκοπος, ἐνδεικτικὸς δὲ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εἶνε ὁ τρόπος καθ' ὃν οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἐν τῇ δίκῃ τῆς Stainheil εἰς τὰ ὑποβληθέντα εἰς αὐτοὺς ἐρωτήματα, καίτοι τρὶς ἐκάλεσαν πρὸς τοῦτο τὸν Πρόεδρον ἐν τῷ δωματίῳ τῶν διασκέψεων. Ὡς γνωστόν, οἱ ἔνορκοι ἀπήντησαν ἀρνητικῶς εἰς ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐρωτήματα. Μεταξὺ τούτων ὅμως κατελέγετο καὶ τὸ ἐρώτημα ἂν ἡ Jaby ἦτο μήτηρ τῆς Steinheil. Πρὸς κατανόησιν τοῦ ἐρωτήματος τούτου ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τις, ὅτι κατὰ τὸν Γαλλικὸν Ποιν. Νόμον ἡ μητροκτονία καὶ πατροκτονία ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέραν περίπτωσιν τοῦ ἀδικήματος τοῦ φόνου, ὡς τοιαύτη δὲ ἔδει νὰ ἀπετέλει αὐτοτελὲς ἐρώτημα εἰς ὅ, ἀπαντήσαντες ἀρνητικῶς οἱ ἔνορκοι, ἀπήντησαν οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλλαττον ἢ ὅτι ἡ Steinheil δὲν εἶνε θυγάτηρ τῆς μητρός της! Παρὰ τὸ κωμικὸν ὅμως τοῦ πράγματος, ἡ ἀπάντησις αὕτη τῶν ἐνόρκων ἔχει ταύτην τὴν ἐσωτέραν δικαιολογίαν, ἐὰν τὰ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων γραφέντα ἔχωνται ἀληθείας, ὅτι οἱ ἔνορκοι ἠρώτησαν τὸν Πρόεδρον περὶ τῆς ποινῆς ἥτις θὰ ἐπεβάλλετο ἐὰν οὕτως ἢ οὕτως ἀπήντων εἰς ἓν ἢ πλείονα ἐρωτήματα καὶ ὅτι τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοῖς βεβαιώσῃ, ὅτι τὸ δικαστήριον θὰ ἐπέβαλλε τὸν ἐλάχιστον ὅρον.

Ἐὰν ταῦτα ἔχωνται ἀληθείας, τότε κυροῦται τὸ ἐπ' ἐσχάτων ὑποστηριζόμενον, ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ποινῆς πρέπει νὰ συμπράττουν οἱ ἔνορκοι, καθότι ἡ ἄγνοια περὶ τῆς ποινῆς, ἣν θὰ κρίνῃ ἐπιβλητέαν τὸ δικαστήριον τῶν Συνέδρων, καὶ ἡ δυσπιστία τούτων πρὸς αὐτό, ἀναγκάζει αὐτοὺς οὐ σπανίως νὰ ἀπαντῶσιν ἀρνητικῶς ἐπὶ ζητημάτων εἰς ἃ θὰ ἀπήντων ἄλλως ἐὰν συμμετεῖχον ἐν τῇ ἀποφάσει πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς. Πράγματι δὲ πρὸ δύο ἐτῶν ἡ πρὸς μεταρρύθμισιν τῆς Ποιν. Δικαιοσύνης συσταῖσα ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄνω ὑπὲρ τῆς συμπράξεως τῶν ἐνόρκων κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς, ὅτε δὲ ὁ Briand ἦτο ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, λέγεται ὅτι ἐπεξειργάσθη τοιοῦτο νομοσχέδιον·

Ο ΝΟΜΟΣ

„ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ"

Καθ' ἡμᾶς, ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἑξῆς τρεῖς θεμελιώδεις ἀρχαὶ πρὸς ἀναδιοργάνωσιν καὶ ἀνόρθωσιν τοῦ Δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ. **Πρῶτον:** νὰ καταλυθῇ τὸ μαστίζον τὴν Ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην σύστημα τῆς γραφειοκρατίας, ἀπαισιώτατον προκειμένου περὶ Δικαιοσύνης. Νὰ παύσῃ ἡ συναδελφότης, τὸ στενὸν καὶ φίλαυτον πνεῦμα τοῦ σώματος, τὸ ἀποκωλύον τὴν ἐνάσκησιν πειθαρχίας καὶ ἐλέγχου, δημιουργοῦν ἀσυδοσίαν καὶ ἀνεύθυνον τῶν ἀνικάνων καὶ ἠθικῶς μὴ ἀρτίων δικαστῶν, τῶν ἁπλῶς παρεκτρεπομένων δικαστῶν, ἢ καὶ ἐγκληματούντων ἀκόμη. Τοῦτο θὰ ἐπετυγχάνετο, ἐὰν τὰς ἀνωτέρας δικαστικὰς θέσεις δὲν κατελάμβανον ἢ οἱ ἱκανώτεροι ἐκ δικηγόρων καὶ δικαστῶν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τούτων καὶ ἐκείνων. **Δεύτερον:** νὰ δοθῶσι μισθοὶ ὑπερδιπλάσιοι τῶν νῦν διδομένων. Ἔχομεν δὲ ἀποδείξει μὲ τοὺς ἀριθμούς, ὅτι ἐπαρκεῖ ὁ νῦν προϋπολογισμός, ἐὰν ὑπάρξῃ νοῦς καὶ ἐντροπή, ἀλλὰ καὶ ἐπιβολὴ τοῦ Κράτους. Διότι μόνον οὕτω θὰ προσελκύωνται εἰς τὰς δικαστικὰς τάξεις οἱ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἄριστοι τῶν νομικῶν. Καὶ θὰ διατηρῶνται ἀσφαλῶς ἄριστοι, ἐργατικοὶ καὶ πρόθυμοι τῆς Θέμιδος λειτουργοί. **Τρίτον:** Νὰ καθιερωθῇ μετὰ τῆς ἰσοβιότητος καὶ τὸ ἀπολύτως ἀμετάθετον τῶν δικαστῶν. Διὰ νὰ ἱδρύσῃ καὶ ὁ δικαστὴς μόνιμον τὴν οἰκογενειακήν του ἑστίαν. Νὰ δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην βιβλιοθήκην. Νὰ ἔχῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα, τὰ μικροπράγματα, τὰ ἀθύρματα πολλάκις, τὰ παρέχοντα ὅμως ἀπαραιτήτους διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀπολαύσεις, αἵτινες παρέχουν τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ζωῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ δύναμις, ἡ ἀντοχή, ὁ ζῆλος πρὸς ἐργασίαν, ἐργασίαν τόσον ἐπίπονον, τόσον δυσχερῆ καὶ λεπτεπίλεπτον, ἐνῷ εἶνε καὶ τόσον σημαντικὴ διὰ τὴν Κοινωνίαν. Μόνον διὰ τούτου, διὰ τοῦ ἀπολύτως ἀμεταθέτου, θὰ κατανοήσῃ ἐντελῶς καὶ θὰ συναισθανθῇ βαθέως ὁ δικαστὴς δεσμοὺς κοινωνικούς, καὶ θὰ ἔχῃ μετὰ τῆς Κοινωνίας τὰς αὐτὰς ἀντιλήψεις, τοὺς αὐτοὺς πλμοὺς καὶ συναισθήματα, διότι θὰ ἔχῃ καὶ τὰ αὐτὰ συμφέροντα σταθερῶς. Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὸ σύμπτωμα τῆς προστριβῆς, δηλαδὴ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐμπειρικὸν ἐπιχείρημα. Ἀλλὰ βεβαίως ἡμεῖς προϋποθέτομεν ἄλλην νομοθεσίαν, ἑπομένως ἄλλα πρόσωπα καὶ ἄλλα πράγματα. Πρὸ παντὸς δὲ Ἐπιθεώρησιν, ὑπὸ ἀνωτέρου δικαστικοῦ, ἔχοντος καὶ σωματικὴν καὶ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν δεδοκιμασμένην δύναμιν καὶ ἀντοχήν, ὥστε καὶ συχνὰ καὶ πρεπόντως νὰ ἐνεργῇ ἐπιθεωρήσεις.

Ἀλλ' ἐν τούτοις εἴμεθα μετ' ἐκείνων, οἵτινες θέλομεν νὰ στηρίζωμεν πολλὰς καὶ χρηστὰς ἐλπίδας ἐπὶ τοῦ νέου νόμου. Εἶνε εὔλογοι καὶ ἐντελῶς δεδικαιολογημέναι αἱ ἀξιώσεις μας ἀπέναντι τοῦ ἱδρυομένου Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Ὀξύτατα καὶ λογικώτατα θέτει τὸ ζήτημα ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ ἤδη κατέστη νόμος. **Ἐάν, λέγει, ἀποτύχῃ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἧσσον, ἢ θὰ τεθῇ ζήτημα περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ μὴ αὐτοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου.** Καὶ πράγματι, τὸ ἔργον ἀλλὰ καὶ ἡ εὐθύνη ἣν ἀναλαμβάνει ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους ὁ Ἄρειος Πάγος εἶνε τρὶς μεγίστη. Καὶ δὲν ἐννοοῦμεν ποῖον ἄλλο Σῶμα θὰ ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ ἴσης φερεγγυότητος, ὥστε καὶ τοσαύτην ν' ἀξιῶμεν παρ' αὐτοῦ εὐθύνην.

Εἶνε πασίγνωστος ἡ ἐθνικὴ κατακραυγὴ ἐναντίον τοῦ Εἰσαγγελικοῦ κλάδου. Καὶ πρόκειται περὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐκ τοῦ νόμου ἔχουν τὴν ἐντολὴν νὰ θέτωσιν εἰς κίνησιν καὶ νὰ ρυθμίζωσι τὴν Δικαστικὴν Μηχανήν. Πρόκειται περὶ τῶν ἀνωτέρων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἐκ τοῦ νόμου ἔχουσι τὴν ἐντολήν, νὰ ἐπιθεωρῶσι καὶ ἐξελέγχωσι τὴν ἐργασίαν ἑνὸς ἑκάστου δικαστηρίου, τὴν ὑπόστασιν ἑνὸς ἑκάστου δικαστοῦ. Ἀγνοοῦμεν ἂν ἔχῃ ἤδη προβληθῇ μείζων καὶ ἐπιτακτικωτέρα ἐθνικὴ ἀξίωσις τοῦ νὰ ὑπάρξῃ καὶ διὰ τὴν Δικαιοσύνην ἐπιθεώρησις, ἔλεγχος, εὐθύνη. Ποῖα προσόντα ἀπαιτοῦνται διὰ τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῆς Δικαιοσύνης λέγομεν ἀνωτέρω· εἶνε πρόδηλος ἡ ἀνάγκη, ὅπως ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν ἔχῃ κῦρος μέγα ὡς ἐπιστήμων **ἐφ' ὅλων τῶν κλάδων τοῦ Δικαίου.**—«Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου», καθ' οὓς θ' ἀποφανθῇ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, θὰ ἴδωμεν ἂν πρέπῃ νὰ δικαιολογῆται ἡ ὕπαρξις τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἠκούσθη καὶ ἡ γνώμη: ἢ ὅλους ἢ κανένα. Διότι ἄλλως θὰ εἶνε μεροληπτικὴ ἡ ἐνέργεια. Ἀλλ' εἶνε βέβαιον, ὅτι δύναται νὰ ἐκλεγῇ μία πεντὰς ἴσως ὁλόκληρος διατηρησίμων Εἰσαγγελέων Πρωτοδικῶν. Διὰ τοὺς λοιποὺς βεβαίως ἢ ὅλους ἢ κανένα. Δὲν ὑπάρχει οὐδὲ στοιχεῖον ἐπιχειρήματος ὅτι ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε ἱκανώτερος εἰς τὸ ποινικὸν ἢ εἰς τὸ πολιτικὸν δίκαιον.

Καθ' ὅσον ἠδυνήθημεν ν' ἀντιληφθῶμεν ἡ γενικὴ γνώμη εἶνε ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ν' ἀποκλεισθῇ τὸ δικαστικὸν στάδιον. εἰς τοὺς ὑπὲρ τὰ 35 ἔτη γεγονότας. Ἀλλ' εἶνε ἄκρως εὐχάριστον ὅτι ἐνομοθετήθη μεταξὺ τῶν προσόντων τοῦ ὑποψηφίου ἐμμίσθου παρέδρου τριετὴς **συνεχὴς** δικηγορία πιστοποιουμένη ὑπὸ τῶν Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρέτησε δικαστηρίου. Μανθάνομεν δὲ μετὰ μείζονος εὐχαριστήσεως ὅτι ἐν τῷ Ἐκτελεστικῷ Διατάγματι θὰ καθορισθῇ τὸ περιεχόμενον τῆς πιστοποιήσεως εἰς ρητὴν ποσότητα πολιτικῆς καὶ ποινικῆς ἐργασίας. Διότι βέβαια ἄλλως ἡ λέξις «**συνεχὴς**» θὰ εἶχε τὴν ἀερώδη ἔννοιαν τῆς παρελεύσεως χρόνου ἀπὸ τῆς ὁρκίσεως· καὶ τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο κωμικόν. Τοιουτοτρόπως δὲ ἡ κατὰ διαστήματα χασματώδη ὑπεράσπισις ὑποθέσεών τινων βεβαίως δὲν ἀποτελεῖ «συνεχῆ δικηγορίαν». Καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θὰ καταρτίζωνται δικασταὶ εἰς βάρος τῶν κοινωνικῶν συμφερόντων. Καὶ ἐπὶ πλέον δύσκολα θὰ γίνωνται δικασταὶ οἱ ὑπὸ τὰ τριάκοντα ἔτη γεγονότες καὶ κατὰ κανόνα οἱ ἀριθμοῦντες μόνον τριετίαν ἀπὸ τῆς ὁρκίσεώς των. Οἱ δὲ κ. κ. Πρόεδροι καὶ Εἰσαγγελεῖς ἀναμφιβόλως εἶνε εἰς θέσιν νὰ γινώσκωσιν ἂν πρόκηται περὶ αὐτοτελοῦς καὶ ὑπευθύνου δικηγορίας, ἢ περὶ ἀντιγραφῆς ἢ ὑπογραφῆς εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, περὶ ἀστείας καὶ ἀπατηλῆς προσλήψεως εἰς ποινικὰς δίκας. Ἡ εὐθύνη των ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τοῦ κλάδου των, εἶνε ἐπίσης μεγίστη, ὅσον καὶ ἡ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου.

Ἀλλὰ καὶ ὅροι τινὲς οὐσιώδεις τοῦ διαγωνισμοῦ σκοπιμώτατα καθωρίσθησαν ἐν τῷ νόμῳ. «Ἡ φανερὰ ψηφοφορία, ἡ καταχώρισις ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ψήφου ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ κλήρωσις τῶν θεμάτων καὶ ἡ ἐξαγωγὴ τῶν κλήρων, κατὰ τὴν ἐξέτασιν, ὑπὸ τοῦ διαγωνιζομένου». Τὰ θέματα ταῦτα ἔχομεν ἐξετάσει εὐρύτατα καὶ ζωηρότατα ἀπὸ τῶν στηλῶν μας ἐπανειλημμένως. Ἐλέγομεν δὲ καὶ ἐπιμένομεν εἰς τὴν γνώμην μας, ὅτι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἔπρεπε ν' ἀρκῇ ἡ γραπτὴ ἐξέτασις ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὅλων, θέματος κληρουμένου βέβαια ἐκ πολλῶν. Ἐν τούτοις καὶ ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἀσφαλίζει κατὰ πολὺ τὴν ἠθικὴν καὶ ἀμεροληψίαν.

Ἀλλ' ὑπὲρ πάντα ὁ νέος νόμος χειραφετεῖ τὴν Δικαιοσύνην ἀπὸ τῶν δυσκαταγωνίστων ἐπιδράσεων τῆς Πολιτικῆς. Καὶ ἡ εὐθύνη τῶν δικαστῶν ἠθικῶς πάντως θὰ εἶνε ἀσυγκρίτως μείζων. Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι ἀνατέλλουν ἡμέραι δόξης διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, κατ' ἀκολουθίαν ἡμέραι εὐτυχεῖς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν. Ἡμεῖς πάντως εἴχομεν καθῆκον νὰ χαιρετίσωμεν εὐφροσύνως τὸ ἱδρυόμενον νέον καθεστός, ἔστω κατηγορούμενοι ἐπὶ λησμοσύνῃ τοῦ ρητοῦ, ἀρχαίου σοφοῦ, «νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν», ἐπὶ λησμοσύνῃ πιθανοῦ κινδύνου παριστωμένου ὑπὸ τῶν δύο τελευταίων λέξεων τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἄρθρου μας.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Λαμίας, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 28 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. κατ' εἰσήγησιν καὶ πρότασιν τοῦ αὐτόθι δικηγόρου κ. Γεωργ. Παπαστεργίου, συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὑποβάλῃ ἁρμοδίως εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἐπιψήφισιν τὸ κάτωθι νομοσχέδιον:

»Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐνδίκων μέσων ἀνακοπῆς καὶ ἐφέσεως, ὡς καὶ τῶν αἰτήσεων περὶ παρατάσεως προθεσμίας.

»Ὁ ἀνακόπτων ἐρήμην ἀπόφασιν, ὁ ἐκκαλῶν, ὡς καὶ ὁ αἰτῶν παράτασιν προθεσμίας ἢ ἀντικατάστασιν εἰσηγητοῦ, ὀφείλει νὰ ἐγγράφῃ ἐν τῷ πινακίῳ τὰς πράξεις ταύτας πρὸς συζήτησιν τὴν πρώτην τακτικὴν δικάσιμον τοῦ εἰς ὃ ἀπευθύνονται δικαστηρίου μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν νομίμων προθεσμιῶν, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν ἐν αὐταῖς τασσομένης μακροτέρας προθεσμίας· κατὰ δὲ τὴν πρώτην αὐτῶν συζήτησιν ὀφείλει νὰ προκαταβάλῃ καὶ τὰ τέλη. Ὁ παραβάτης τῆς μὲν πρώτης τῶν διατάξεων τούτων ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 25, οὗτινος ἡ εἴσπραξις, ἐνεργουμένη κατὰ τὸ ἄρθρον 39 § 6 τοῦ Νόμου ΑΧΚΕ' τοῦ 1887 περὶ τελῶν χαρτοσήμου, δέον νὰ πιστοποιῆται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης συζητήσεως τῶν ἄνω πράξεων, ἄλλως αὗται ἀπορρίπτονται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς ἀπαράδεκτοι· ὁ δὲ παραβάτης τῆς δευτέρος διατάξεως λογίζεται ὡς ἐρήμην δικαζόμενος. Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται».

Διὰ τοῦ ἄνω νομασχεδίου τούτου, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ προτείναντος, τίθεται φραγμός τις εἰς τὴν κατάχρησιν τῶν ἐνδίκων τούτων μέσων, ὁσάκις (καὶ δυστυχῶς πολλάκις) ταῦτα ἕνα καὶ μόνον προτίθενται σκοπόν, τὴν παρέλκυσιν τῶν δικῶν καὶ τὴν ἐξάντλησιν εἰς δαπάνας τοῦ καθ' οὗ ἀπευθύνονται ταῦτα διαδίκου, ὅστις, ἀποκάμνων ἐπὶ τέλους, ἀναγκάζεται ἐνίοτε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν δίκην μὲ τὸ πικρὸν παράπονον, ὅτι τὰ δικαστήρια καὶ οἱ δικηγόροι κατέστρεψαν τό δίκαιόν του, ἐν ᾧ ὁ στρεψόδικος ἀντίδικός του θὰ καγχάζῃ ἐμπαικτικῶς ἀλλὰ καὶ θὰ κομπάζῃ θριαμβευτικῶς ἐπὶ τῇ νίκῃ του.

Ἀριθ. 7209.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις τὴν πρώτην (1) Δεκεμβρίου 1909 ἔτους ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11ην π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος Ἀνδρ. Θ. Ρ.ζότουλος, δικαστ. κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, τῇ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Ε. Καταβόλου, πληρεξουσίου τῆς Ἀμαλίας συζύγου Μιχαὴλ Πυρρῆ τὸ γένος Ἠλία Πουλοπούλου, κατοίκου Ἀθηνῶν, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν Κον Εἰσαγγελεα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Γεώργιον Βατόπουλον, ὡς ἐνασκοῦντα τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς ἀνηλίκου θυγατρός του Ἄννης, ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6770 τοῦ 1909 ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, πρὸς γνῶσιν καὶ διὰ τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα καὶ ἐπιτασσομένου συνάμα νὰ τῇ πληρώσῃ ἐμπροθέσμως 1) διὰ κυρίαν ἀπαίτησιν δρ. 22,500· 2) διὰ τόκους αὐτῶν πρὸς 8% ἐτησίως ἀπὸ 3ης Σ)βρίου ἐ. ἔ. μέχρι σήμερον δραχ. 441· 3) δι' ἐπιδικασθέντα ἔξοδα καὶ τέλη δραχ. 46 καὶ 4) δι' ἀπόγραφον, ἀντίγραφον, ἐπιταγήν, ἐπίδοσιν καὶ δημοσίευσιν δραχ. 15, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 23,002, καὶ ταύτας ἐντόκως ἄχρις ἐξοφλήσεως, ἄλλως κ. λ. π.

Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς — *Ὁ Δ. Κλητὴρ*

Α. Σπηλιάδης — **Ἀνδ. Δ. Ριζόπουλος**